

XXII. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
6. ožujka 2017.

treći (III.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenkasti broj i riječ)

broj bodova:

90	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pazljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pazljivo pročitati.
5. Treba pazljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Županijsko povjerenstvo:

1. _____

(predsjednik Županijskoga povjerenstva)

2. _____

(član Županijskoga povjerenstva)

3. _____

(član Županijskoga povjerenstva)

1. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Godine 1961. _____
(ODBOR ZA DODJELU NOBELOVE NAGRADE)

(ŠVEDSKE AKADEMIJE ZA JEZIK I KULTURU)

donio je odluku da se nagrada za književnost dodijeli Ivi Andriću.

Ovogodišnji Interliber, sajam knjige na _____,
(ZAGREBAČKOM VELESAJMU)

u svom je programu predstavio prvu hrvatsku monografiju o ovom _____
(NOBELOVCU)

iz pera akademika Krešimira Nemeca, _____.
(HRVATSKOGA ANDRIĆOLOGA)

5	
---	--

2. Upiši *ije/je* na odgovarajuće mjesto u rečenici.

Naposl____tku pod teatrom se oduvijek, pa i danas, podrazum____valo um____će predstavljanja nekog događaja, odnosno neke radnje koja se publici ne pripov____da, nego joj se prikazuje na prostoru i u sadašnjosti koji pripadaju izvedbi.

(prema tekstu S. P. Novaka *Knjiga o teatru*)

4	
---	--

9	
---	--

3. Upiši č ili ć na odgovarajuća mjesta u riječima.

Iš__iš__eno nebo nadvilo se nad piš__evim zavičajem dok nezapam__eno
„drš__u male dvokatnice“.

4	
---	--

U zadacima od 4. do 25. odgovore napiši na prazne crte.

4. Odredi vrstu podcrtanim riječima.

Oko njih su šumili Glibušini pritoci kao molitva iz stotinu dječjih grla pa je sva ta
slika postajala sve čudnija i ljepša.

(D. Šimunović, *Duga*)

oko _____ kao _____

sva _____ sve _____

4	
---	--

5. Odredi padeže podcrtanim riječima.

Prerano silazimo jednim od brojnih uskih stubišta do mora. Tu se dvije žene sunčaju
na maloj plaži pa pitamo njih.

(S. Lovrenčić, *U potrazi za Ivanom*)

jednim _____ plaži _____

brojnih _____ njih _____

dvije _____

5	
---	--

13	
----	--

6. Napiši tražene glagolske oblike riječi navedenih u zagradama.

- a) glagolski prilog prošli (raspodijeliti) _____
- b) kondicional II./prošli, 2. l. mn., m. r. (prići) _____
- c) pluskvamperfekt, 2. l. jd., m. r. (rješavati) _____
- d) prezent, 1. l. jd. (zaspati) _____
- e) imperativ, 2. l. jd. (presjeći) _____
- f) glagolski pridjev trpni, m. r. jd. (slutiti) _____

6	
---	--

7. Odredi vrstu sintagme prema ulozi (funkciji) zavisne sastavnice.

ljepotica iz Dubrovnika _____

na rijeci Cetini _____

najesti se jabuka _____

pronaći u sebi _____

4	
---	--

8. Odredi temu u iskazu iz sljedećega konteksta.

Promatrat ćemo hrvatski jezik kao skup mjesnih govora.

Mjesni govori rezultat su neometane, mirne jezične mijene...

(prema tekstu R. Katičića *Hrvatski jezik*)

Tema: _____

1	
---	--

11	
----	--

9. Kako se naziva rečenično ustrojstvo rečenice kao jezične, odnosno govorne jedinice?

rečenica kao jezična jedinica: _____ ustrojstvo

rečenica kao govorna jedinica: _____ ustrojstvo

2	
---	--

10. Ispiši iz rečenica izravne i neizravne objekte.

Još nemamo traga počinitelju zločina.

U srijedu su mi poklonili štap za pecanje.

izravni objekti: _____

neizravni objekti: _____

4	
---	--

11. Kako glase suvremeni nazivi za navedene članove gramatičkoga ustrojstva rečenice?

podmet _____ predmet _____

pridjevak _____ prirok _____

4	
---	--

12. Koje su tri višerječnice pravilno napisane?

sam-samcat kakav-takav sat – sat i pol traper-jakna radio – televizija pop pjevač

3	
---	--

13	
----	--

13. Preoblikuj rečenice dodajući suodnosne (korelativne) riječi.

Koncert opernih zvijezda bio je da je ostao za pamćenje.

Idemo kamo nas pozovu.

2	
---	--

14. Ispiši iz rečenica predikatni proširak.

Promatrao nas je pjevušeći uz ogradu. _____

Ležala je na vrelom suncu otkrivene glave. _____

2	
---	--

15. Ispiši iz rečenice sročan atribut i nesročne atribute. (Ispiši samo atribute, a ne i imenice koje dopunjuju!)

Zapanjujući pogledi radoznalo su iz mraka gledali kuću od kamena s otoka Brača.

sročan atribut: _____

nesročni atributi: _____

3	
---	--

7	
---	--

16. Na koji su način sklopljene navedene rečenice?

Odmah smo vam rekli: pobijedit ćemo. _____

Idi ravno do kazališta, a onda skreni lijevo. _____

Vi ste došli, mi nismo stigli. _____

Dok sjede u kavani, čitaju novine. _____

4	
---	--

17. Odredi vrstu zavisnosložene rečenice.

Zapjevajte pjesmu što u srce dira. _____

Usprkos tome što je postigao, nisu ga voljeli. _____

Nagradili su nas što smo došli na vrijeme. _____

Što Bog združi, čovjek neka ne rastavlja. _____

Ni izlov ribe nije što je nekad bio. _____

5	
---	--

18. Ispiši iz rečenice sintagme u zadanim sintagmatskim odnosima.

Ako danas glas mu čujete, ne budite srca tvrda! (*Ps 94, 7*)

Sročnost: _____

Upravljanje: _____, _____, _____

Pridruživanje: _____

5	
---	--

14	
----	--

19. Odredi vrstu pogodbene rečenice.

Pobjegao je ako se domogao obale. _____

Pomoći ćeš mu ako bi mu pomoć ustrebala. _____

Pala bi ti kruna s glave da sam to učiniš. _____

Kad biste se popravili, ostali biste. _____

4	
---	--

20. Odredi vrstu svake od pet surečenica višestrukosložene rečenice.

Treba se reći da oblik i raspored slova u abecedi sadrži uspomenu na legendu o kretskom bogu Minosu, polučovjeku – polubiku uz kojeg se povezuje brojne grčke mitove, ali su s njim u vezi i neki pojmovi današnjice premda većina ljudi nije svjesna njihova izvorna značenja.

(prema tekstu R. Ivančevića *Likovni govor*)

SUREČENICA

VRSTA

Treba se reći _____

da oblik i raspored slova u abecedi
sadrži uspomenu na legendu o kretskom
bogu Minosu, polučovjeku – polubiku _____

uz kojeg se povezuje brojne grčke mitove _____

ali su s njim u vezi i neki pojmovi današnjice _____

premda većina ljudi nije svjesna njihova
izvorna značenja. _____

5	
---	--

9	
---	--

21. Ispiši subjekte iz rečenica.

Jedna je legenda. Sve ostalo su priče. (*reklamni oglas*)

subjekti: _____, _____

2	
---	--

22. Ispiši iz rečenice apoziciju i apozicijski skup.

U posljednjem broju književnog lista za umjetnost, kulturu i znanost *Vijenac* objavljen je intervju s književnikom Veljkom Barbierijem, autorom brojnih romana, zbirki pripovjedaka i eseja.

apozicija: _____

apozicijski skup: _____

3	
---	--

23. Odredi vrstu nezavisnosložene asindetske rečenice.

Dolazili su ljudi, kupovali šakom i kapom. _____

Ja u drvo, ti u kamen. _____

Voljeli, ne voljeli – posao se mora napraviti. _____

3	
---	--

8	
---	--

24. Ispiši predikate iz rečenica.

Željeli bismo se, usprkos svemu, ipak uspjeti dogovoriti s njima.

Poznati je nogometaš na otoku Ugljanu s obitelji.

Krajem stoljeća Dinko Šimunović bijaše učiteljem po selima Dalmatinske zagore.

3	
---	--

25. Preoblikuj zavisnosloženu namjernu rečenicu u jednostavnu.

Otišli su u Dubrovnik kako bi posjetili gradske zidine.

a) priložnom oznakom namjere:

b) infinitivom namjere:

2	
---	--

26. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je tvrdnja netočna s obzirom na priopćajnu svrhu rečenice?

- a) Izjavne rečenice nemaju posebna jezična sredstva za izražavanje izjavnosti.
- b) Upitne rečenice imaju posebna jezična sredstva za izražavanje upitnosti.
- c) Usklične rečenice nemaju posebna jezična sredstva za izražavanje uskličnosti.
- d) Usklične se rečenice izražavaju posebnom uskličnom intonacijom.

1	
---	--

6	
---	--